

Vojenství u nás a v cizině.

Major gšt. František Papoušek:

Motorisace a mechanisace v japonské armádě.

(Podle sovětských pramenů.)

Japonsko začalo motorisovat a mechanisovat armádu mnohem později nežli jiné velké armády. Hlavní příčiny toho byly: poválečná hospodářská deprese, málo vyvinutý domácí průmysl automobilní a hlavně to, že japonské ministerstvo války bylo zaneprázdněno prací o rychlém vybudování domácího leteckého průmyslu. Teprve od r. 1928, do kdy byl vybudován domácí průmysl letecký v uspokojujícím rozsahu, mohlo býti přikročeno k rozšíření domácího průmyslu automobilního.

Výroba tanků a obrněných aut je v přítomné době orientována na určité typy cizí, u nichž jsou provedeny některé změny, avšak zároveň se pracuje o konstrukci nových vlastních typů tanků a obrněných aut, které by úplně vyhovovaly zvláštním podmínkám východoasijského válčiště.

Názory na organizaci a použití samostatných motorisovaných a mechanisovaných jednotek.

Armádní velení již začalo uskutečňovat program motorisace a mechanisace armády, jehož cílem je vytvořit větší jednotky dvou typů:

1. smíšené (motorisované a mechanisované) rychlé lehké brigády hlavně pro úkoly zvědné, pro spolupráci se strategickým jezdectvem a pro plnění různých samostatných úkolů v armádních operacích,

2. mechanisované úderné brigády k zvětšení bojové síly vyšších jednotek, k akcím na křídlech, v průlomu a jako vhodných jednotek při desantech vojsk na pevninu.

Obou druhů jednotek má býti použito především k spolupráci s pěchotou a jezdectvem jako dočasných velkých kombinovaných jednotek složených z jezdeckta,

z pěchoty, z motorisovaných a mechanisovaných vojsk. Nezamýšlí se tedy v míru tvoření stálých organických vyšších rychlých jednotek, nýbrž jen tvoření oněch motorisovaných a mechanisovaných jednotek, které by teprve ve válce byly slučovány s vyššími jednotkami pěchoty a jezdeckta ve vyšší rychlé jednotky.

Smišená rychlá lehká brigáda má se skládati ze 2 praporů obrněných aut, z 1 praporu tanků (lehkých), z 1 praporu motorisované pěchoty, z 1 oddílu motorisovaného dělostřelectva, z prostředků obrany proti letadlům a z motorisovaných služeb. — Tato jednotka má najisto mnoho prostředků k průzkumu, avšak malou průbojnost a velmi slabé dělostřelectvo. Důsledkem toho je velká pohyblivost na vyhovujícím terénu a schopnost k operacím na široké frontě, zato však malá způsobilost k větším samostatným akcím.

Mechanisovaná úderná brigáda bude složena ze 3—4 praporů lehkých a středních tanků a z 1 oddílu dělostřelectva na autolafetách nebo ve vleku. Postrádá úplné pěchotu a prostředky pro vyhledávání zpráv, má slabé dělostřelectvo a zřídka se těžkých tanků. Ani tato jednotka není schopna samostatných akcí.

Vzhledem k tomu, co bylo uvedeno, připravuje se pro válku použití těchto motorisovaných a mechanisovaných jednotek:

I. stálých: smíšené rychlé lehké brigády (pro zvědy) a mechanisované úderné (tankové) brigády;

II. kombinovaných dočasných:

a) smíšené rychlé lehké divise. — Složení: 1 smíšená rychlá lehká brigáda jako skupina pro zvědy a poutání protivníka a 1 mechanisovaná úderná (tanková) brigáda,

b) smíšené rychlé lehké jezdecké vyšší jednotky. — Složení: 1 jezdecká brigáda o 3 plucích, 2 oddíly motorisovaného dělostřelectva, 1 prapor motorisované pěchoty, 1 prapor obrněných aut a 1 smíšená rychlá lehká brigáda,

c) smíšené rychlé lehké pěší vyšší jednotky. — Složení: 1 pěší brigáda vezená na autech (2 pěší pluky, 1 pluk motorisovaného dělostřelectva, 1 rota motorisovaných válečných mostů, 1 ženijní motorisovaná rota) a 1 smíšená rychlá lehká brigáda,

d) smíšené rychlé úderné jezdecké skupiny. — Složení: 1 jezdecká brigáda (3—4 jezdecké pluky, 2—3 prapory motorisované pěchoty, 2 oddíly lehkého a 1 oddíl hrubého motorisovaného dělostřelectva, 1—2 prapory obrněných aut a 1 mechanisovaná úderná brigáda,

e) smíšené rychlé úderné pěší vyšší jednotky. — Složení: 1 motorisovaná pěší brigáda a 1 mechanisovaná úderná brigáda.

Aby si vojenská správa zajistila pro válku možnost vytvoření oněch jednotek, připravuje se organizace většího počtu automobilních pluků, složených z terénních aut a z aut přizpůsobených pro dopravu koní.

To jsou asi tendence v organizaci a použití velkých motorisovaných a mechanisovaných (rychlých) jednotek. Cílem jest zvětšit pohyblivost vyšších jezdeckých a pěších jednotek, zvětšit jejich úderné a palebné síly a vytvořit velké samostatné rychlé a mechanisované jednotky za války. V přítomné době tvoří Japonsko již 1 smíšenou rychlou lehkou a 1 mechanisovanou (tankovou) brigádu.

Motorisace a mechanisace nynějších pěších a jezdeckých jednotek.

Pěchotě a jezdecktu se věnuje v japonské armádě největší pozornost v snaze o zvětšení jejich pohyblivosti, jejich palebné a úderné síly, rozmnožení prostředků obrany proti letadlům a obrany proti obrněné vozbě a o rozmnožení u nich rychlých prostředků průzkumu. A tomu se přizpůsobují veškerá opatření týkající se motorisace a mechanisace obou zbraní.

Pěchota. Je v programu zřídít u pěších divisi motorisovaný a mechanisovaný pluk složený z 1 roty tančíků (malé rychlé tanky jako jsou Carden Lloyd VI), z 1 roty motocyklů s kulomety, z 1 roty lehkých a těžkých obrněných aut, z 1—2 rot motorisované pěchoty, z 1 baterie motorisovaného dělostřelectva, z motorisované telegrafní a plynové roty. Tím se má dostati pěší divisi motorisovaných a mechanisovaných prostředků průzkumu a jednotky, která jsou zesílena jezdeckem, by byla velmi účinným prostředkem při plnění úkolů divise hlavně v operacích na křídle, v boji na zdrženou, při ústupu a za pronásledování. Dále je připravováno u pěších divisi zesílení prostředků obrany proti letadlům a proti obrněné vozbě automatickými kulomety 13 mm a 20 mm a 37 mm děly na autolafetách. Provádí se motorisace divisních spojovacích prostředků a jednotek, zvětšují se počty aut a motocyklů u štábů pěších divisi a brigád. Začata motorisace ženíjního vojska a souprav válečných mostů.

Do dopravních praporů divise zařaden 1 automobilní oddíl o 30—40 autech. Rovněž služby pěších divisi se motorisují.

Jezdecktvo. U jezdeckých brigád se zvětšují roty obrněných aut na prapory. Každá jezdecká brigáda (Japonsko má 4) bude mít po dvou rotách obrněných aut (rota obrněných aut po 10 vozidlech a 10 motocyklech s kulomety pro střelbu na pozemní i vzdušné cíle), dále 8—12 opanciřovaných motocyklů s 13 mm těžkými kulomety a asi 1 četou speciálních kulometů proti letadlům.

Motorisace dělostřelectva.

Armádní dělostřelectvo: hrubé (4 brigády po 2 dělostřeleckých plucích, a to 2 pluky 10 cm kanonů a 6 pluků 15 cm houfnic) je motorisováno jen z jedné čtvrtiny (2 pluky 10 cm kanonů),

těžké (15 cm kanony, 24 cm a 28 cm houfnice) jest úplně motorisováno.

Dělostřelectvo obrany proti letadlům (1 pluk, 1 samostatný oddíl a několik samostatných baterií) je rovněž úplně motorisováno.

Dělostřelectvo pěších divisi zůstává zatím při koňském potahu, avšak jeho část se přizpůsobuje pro mechanický potah. Pracuje se o konstrukci zvláštního typu obrněných aut na dopravu střeliva a zkouší se též použití tančíků k tomuto účelu.

U jezdecktva se jeví tendence motorisovat dělostřelectvo jen u některých brigád, kdežto u jiných bude ponecháno dělostřelectvo s koňským potahem.

Tankové jednotky.

Japonsko má nyní 2 pluky tanků, každý jen o dvou rotách lehkých a středních tanků. U pluku okolo 40 tanků. Tanky byly rozděleny po 6—8 kusech na jednotlivé pěší divise k společnému výcviku pěchoty a tankových jednotek. Materiál: lehké tanky typu Renault vz. 1917 a 1927, střední tanky typu „Medium A“, vyzbrojené 4 těžkými kulomety, těžké 33tunové tanky „Mark V“ se 2 děly. Kromě těchto tanků se zkoušely: kolohousenkový tank „Chenille“, dělový tank kolohousenkový „S. Chamon“ a tank „Christi“ (amfibie). Konflikt japonsko-čínský ukázal, že Japonsko má tanků málo a nevyhovujících soudobým požadavkům. Japonsko zakoupilo ve Francii tanky typu „2 — C“ (68tunové), tanky typu Wickers vz. 1928 modernější konstrukce. Započato tvoření nových tankových rot; připravuje se postavení dalších 2 tankových pluků a rozšíření dosavadních, jakož i utvoření tankové brigády. Pěší divise dostanou tančíky pozměněného typu Carden Lloyd a bude začato organisování tankových rot pro speciální úkoly, vyzbrojených plovoucími tanky typu Christi.

Motorisace služeb.

Nedostatek koní nutí vojenskou správu japonskou prováděti rozsáhlejší motorisaci služeb. Jak dříve řečeno, budou mít jezdecké brigády z polovice a některé úplně motorisované služby a trény. Podobně je tomu u pěších divisi. Částečná moto-

risace služeb a trénů u některých jezdeckých brigád a pěších divisi se provádějí proto, že jsou předurčeny k použití především na takových místech, kde použití aut bude sotva možné. Je v programu i motorisování proviantních a bojových trénů u pěších pluků. Trény technických jednotek budou motorisovány úplně.

Provádění rozsáhlého plánu motorisace a mechanisace japonské armády teprve započalo, přes to však obojí pokročilo značně u služeb, štábů, armádního dělostřelectva, u průzkumných a speciálních technických jednotek.

Obrněné vlaky.

V bojích v Mandžusku použilo Japonsko 1 brigády obrněných vlaků (10), několika oddílů obrněných drezin a pro činnost na železnicích přizpůsobených obrněných aut. Tyto prostředky poskytly japonské pěchotě operující většinou podél železničních tratí velmi vydatnou podporu a byly jakýmsi beranem, který prorážel čínské obranné posice a klestil pěchotě cestu.

Major gšt. František Bürger:

Problémy moderní součinnosti zbraní*)

V obsáhlém úvodě odůvodňuje autor nutnost spolupráce dělostřelectva s pěchotou známými fakty z historie (přikládá přehled účinnosti a donosnosti zbraní pěchoty počínaje válkami Bedřicha Velikého) a poukazuje na obtíže boje dnešní pěchoty, zejména v posledních 1000—2000 m před nepřítelem.

Z podmínek zdárné součinnosti obou zbraní vytyčuje jen hlavní a zejména pokud jde o dělostřelce; jsou to podle něho:

u dělostřelce dokonalá znalost organisace, prostředků a způsobu boje vlastní s nepřátelské pěchoty, aby stále rozuměl průběhu boje a dovedl předvídat potřeby pěchoty dříve, než dojdou její požadavky,

u pěšáka stejná znalost dělostřelectva, hlavně pak jeho možností, bez nichž nemůže racionálně využít jeho podpory,

u obou přesná orientace o situaci, úkolu a úmyslech a podrobná přechozí dohoda.

Dělostřelec nesmí spoléhat jen na své pozorování, při prázdnosti moderního bojiště musí být s to „uhádnouti“ situaci a činnost pěchoty podle několika příznaků, jimiž se její boj projevuje, nikdy neuvidí celou jednotku nebo její větší část; bude to tu a tam skupinka, přískok, samočinná zbraň v činnosti. Této prázdnosti bojiště si dělostřelec zvykne spíše při rámcových cvičeních než při cvičením s jednotkami, které skřeslují v míru skutečnou situaci. Pěšáku nemůže dostačit, ví-li, že oddíl má 12 děl s 250 ranami pro každé, nýbrž musí vědět, co může proti učinit 1 baterie a jak rychle je možno vyplýtvat toto střelivo při nehospodárném použití dělostřelectva. Dohoda obou velitelů se týká hlavně manévru cílů, výchozí základny a odporů známých, předvídaných anebo možných.

Nejdůležitějším prostředkem pro zdárnou společnou činnost jsou dělostřelecké styčné hlídky. Nelze na ně hledět jen jako na technický prostředek spojení, nýbrž jako na oči a na nervy dělostřeleckého velitele. Styčná hlídka je jádrem celé součinnosti, je mostem, jenž spojuje vůle obou velitelů, směřující k témuž cíli. Je třeba věnovati zvláštní péči výběru jejího velitele a jejímu vybavení osobami (pozorovatelé, topografové, signalisté) a materiálem. (Autor se obírá podrobně složením a činností hlídky, u velitele praporu ponechává zhruba polovinu osob, zbytek rozesílá po frontě a na vhodné pozorovací a spojovací body; hlídka vyhledává též nové pozorovatelné pro svůj oddíl a zařizuje je svým materiálem; proto je třeba včas pomýšlet na její vystřídání u pěchoty novou hlídkou nebo aspoň na její doplnění osobami a materiálem.)

*) Viz: Plk. děl. Zanghieri: Rivista militare italiana, roč. 1933, čís. 5.)

Při určování cílů pěchotou je třeba užívat jednoduché metody (souřadnice) a co možná jednoduchých skizz anebo panoramatických náčrtů. K dorozumívání o započetí, přeložení, opakování nebo skončení palby dostačí zcela jednoduché signály raketami. Autor zkoumá některé jednoduché způsoby dorozumívání obou zbraní a v závěru zdůrazňuje zejména význam iniciativy dělostřelce.

Podobná studie mjr. gšt. Salvi: „Způsoby a prostředky součinnosti pěchoty a dělostřelectva“ je uveřejněna v lednovém sešitě téhož časopisu. Obírá se věcmi do značné míry všeobecně známými a rozvádí je takticky a technicky.

Za základní činitele zdárné součinnosti obou zbraní pokládá autor: taktické porozumění obou zbraní, které vyplynulo z jednotnosti doktriny a z častého společného výcviku, podrobné vzájemné dorozumění pro každou akci, řádné užití pojittek, dobrou organizaci dělostřeleckého pozorování, jednoduchý a vhodný způsob označování cílů pěchotou, vhodné rozvinutí dělostřelectva co možná blízko pěchoty a konečně schopnost dělostřelce hodnotit správně taktickou situaci pěchoty a iniciativně a vhodně zasáhnout. Zdůrazňuje zejména význam důkladné předchozí přípravy velitelů obou zbraní a jednoduchost použitých prostředků; za všech akcí má být součinnost upravena navzájem veliteli nejnižšího stupně (prapor, pluk — oddíl, skupina), je třeba vymýtit zdlouhavou cestu skrze nadřízená velitelství, která překáží včasnému a účinnému zasažení. Každá operace vyžaduje dalších nových úmluv během provádění; zkušenost ukáže, že jich nikdy není dosti.

Z cizích revuí.

REVUE MILITAIRE FRANCAISE, čís. 136—138, říjen-prosinec 1932.

Gen. L. Loizeau: La manoeuvre d'aile. Křídelní manévry.

Autor se nejdříve dovolává věhlasu gen. Focha, který řadí křídelní manévry, a to jednostranný i oboustranný, mezi nejúčinnější formu strategie. Nejdříve však probírá autor příklady z historie a teprve potom přistupuje k vlastnímu řešení křídelního manévru.

Canný: bitva 216 let před Kristem. Hanibal s početně mnohem slabšími silami již před bitvou byl rozhodnut hledati vítězství na křídlech, a proto na obě křídla pěchotní sestavy dal své nejlepší bojovníky a vždy polovinu svého jezdecktva. Šírku sledu bitevního přizpůsobil šířce bitevního sledu Římanů. Varro pak neměl žádné ideje, chtěl jen útočit před sebe a tak porazit Kartagiňany uplatněním přesily. Proto snad udělal sled pěchoty tak silným, ale nepříliš širokým. Na křídlech měl pak též po polovině svého jezdecktva. Římané zahájili útok a měli úspěch ve středu, prolomili sestavu kartaginské pěchoty, ale jejich křídla byla poražena a jezdecktvo rozprášeno. Část kartaginského jezdecktva pronásledovala jezdecktvo římské, křídelní pěchota pak společně se zbytkem jezdecktva se vrhla na oba boky římské sestavy, která vniknutím do průlomu byla ještě užší a vlastně na polovinu obklíčena. Tak bylo vojsko římské obklíčeno se všech stran a úplně potřeeno, třeba v pěchotě bylo o 50.000 mužů silnější.

Leuthen: 5. prosince 1757, bitva mezi rakouskou armádou prince Lotrinského a pruskou armádou krále Bedřicha II. Rakouská armáda v síle 80.000 mužů, pruská v síle 40.000 mužů. Bitva Bedřicha II. záležela v křídelním útoku, a to když nebylo možno křídla nepřítele dosáhnouti pohybem před bitevním šikováním, nerozpokoval se Bedřich celou svou sestavu otočiti na jeden bok, obejít před nepřítelem celou jeho sestavu a pak zahájit útok na nepřátelské křídlo, které též již obráceno